

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
KHON KAEN UNIVERSITY

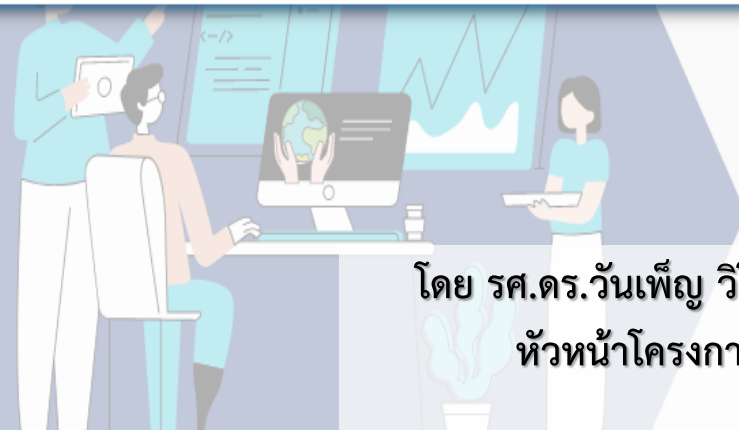
ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

การประชุมระดมความคิดเห็น

คู่มือติดตามและประเมินผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

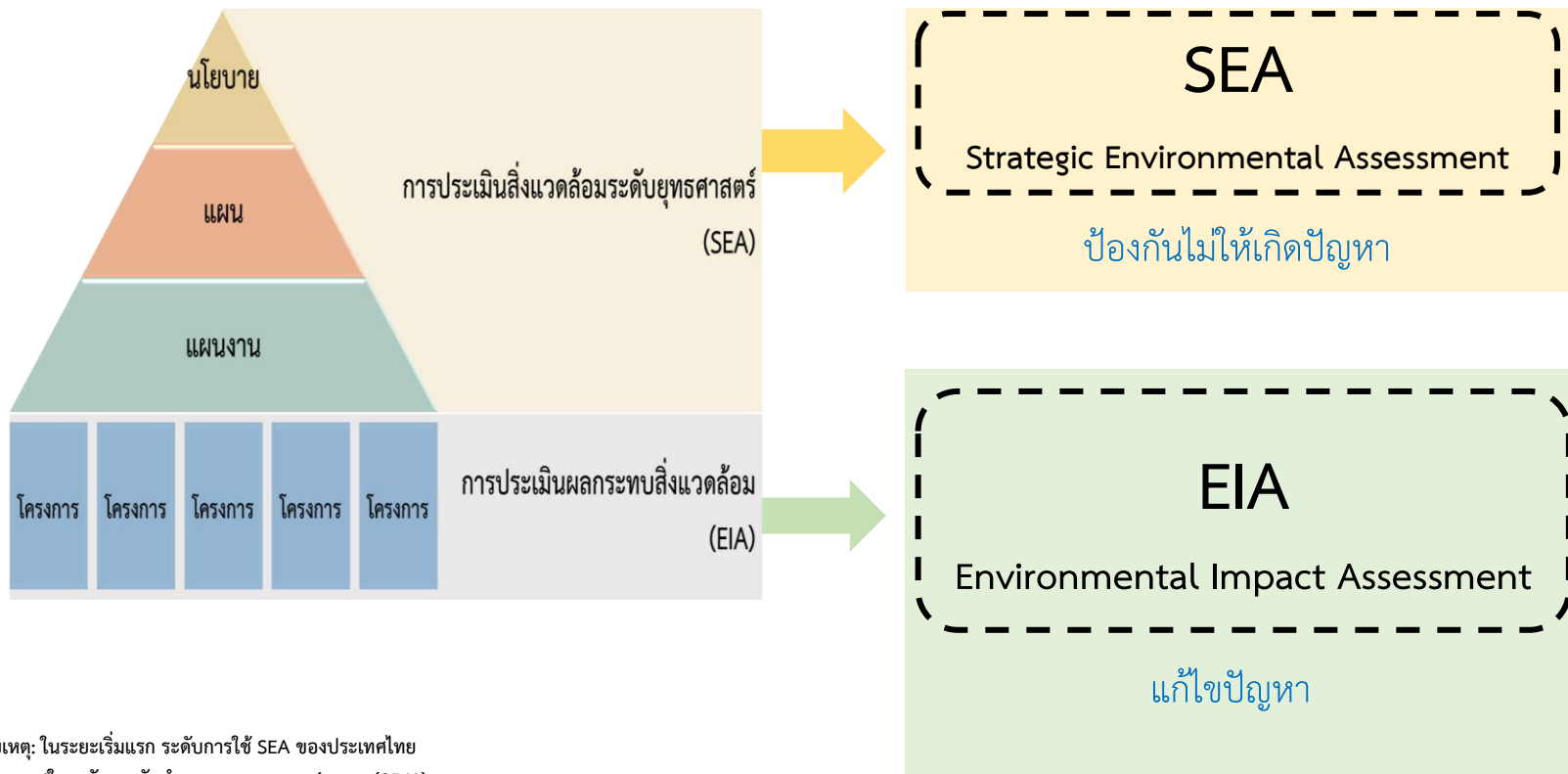
วันศุกร์ที่ 30 มิถุนายน 2566 ณ ห้องประชุมราชดำเนิน
โรงแรมรอยัลปรีนเซส หลานหลวง กรุงเทพฯ

โดย รศ.ดร.วันเพ็ญ วิโรจน์ภู
หัวหน้าโครงการ

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

“การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA)” หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในการวางแผน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” (ร่าง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ.)

หมายเหตุ: ในระยะเริ่มแรก ระดับการใช้ SEA ของประเทศไทย
สนับสนุนอยู่ในระดับการจัดทำแผนและแผนงาน (กพย. (2561)
ที่มา: สศช., 2564

การขับเคลื่อน SEA โดย สศช.

2562

2563

2564

2565

1

การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

จัดฝึกอบรมทางวิชาการด้าน SEA

ฝึกอบรมบุคคลทั่วไป (900 คน)

ฝึกอบรมทางวิชาการขั้นสูง สำหรับผู้บริหาร (ระดับสูง 18 /ระดับกลาง 95)

ฝึกอบรมกระบวนการมีส่วนร่วม (30 คน)

ฝึกอบรมบทบาทภาคประชาชน (161 คน)

จัดทำสื่อสาธารณะ และช่องทางสื่อสาร

คู่มือ SEA ฉบับประชาชน

วิทัศน์:
 • SEA ฉบับประชาชน
 • SEA คืออะไร
 • ขั้นตอน SEA

วิทัศน์:
 • ผลการขับเคลื่อน SEA
 • คู่มือ SEA เพื่อการวางแผนเชิงพื้นที่

การพัฒนาเว็บไซต์

www

ออกแบบเครื่องมือ เชื่อมโยงข้อมูล SEA

2

การเตรียมความพร้อมในการดำเนินการขับเคลื่อน SEA

แนวทาง/คู่มือ

ปรับปรุงแนวทาง SEA ให้ปฏิบัติได้จริง
 • แนวทาง SEA (สศช. 63)
 • แนวทาง SEA (สศช. 64)

คู่มือ SEA เพื่อการวางแผนเชิงพื้นที่

• คู่มือ SEA เชิงประยุกต์ แผนด้านทรัพยากรน้ำ
 • คู่มือ SEA เชิงพื้นที่ แผนด้านมรดกโลกทางธรรมชาติ
 • คู่มือติดตามและประเมินผล การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

งานศึกษาโครงการSEA นำร่อง

โครงการนำร่อง SEA เชิงพื้นที่ (จ.ระยอง)

โครงการติดตามและประเมินผลเขตเศรษฐกิจพิเศษ สระแก้ว เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
 ระยะที่ 1

ระยะที่ 2

โครงการการจัดทำ SEA สำหรับแผนแม่บท การพัฒนาเชิงพื้นที่ ของ จ.สงขลาและปัตตานี

3

การปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ.

พัฒนากลไกทางกฎหมาย

ยก (ร่าง) ระเบียบ สสร. ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ + ทหรือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 10 หน่วยงาน

กพย. เห็นชอบร่างระเบียบ วันที่ 8 มี.ค. 66

การประยุกต์ SEA กับการจัดทำแผน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักงานนโยบาย
และแผน
ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติ

กระทรวงพลังงาน

กรมทรัพยากรธรณี

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่

2562

โครงการ SEA
ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการศึกษา SEA พื้นที่ลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำชี

ลุ่มน้ำมูล

ลุ่มน้ำสะแกกรัง

ลุ่มน้ำปราจีนบุรี-บางปะกง

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก

2563

โครงการศึกษา SEA
และแผนหลักการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-
ประจวบคีรีขันธ์

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก

2564

โครงการศึกษา SEA
และแผนหลักการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ

ลุ่มน้ำโขง
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ลุ่มน้ำแม่กลอง

โครงการ SEA สำหรับพื้นที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินภาคใต้
(การพัฒนาพลังงานไฟฟ้าภาคใต้)

โครงการ SEA เพื่อการบริหาร
จัดการแร่โพแทช

แผนแม่บทการบริหาร
จัดการแร่ ฉบับที่ 2
(พ.ศ. 2566 - 2570)

SEA ที่จะมีการดำเนินการ ในระยะต่อไป

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักงานสภา
พัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักงานทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติ

2565-66

การจัดทำSEA สำหรับแผน
แม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของ
จังหวัดสงขลาและปัตตานี

SEA สำหรับแผนการจัดการ
แหล่งมรดกโลก
กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่

โครงการศึกษา SEA
และแผนแม่บทลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำที่เหลื่อ

2567 --

ประเภทแผนที่ต้องจัดทำ SEA
ตามร่างระเบียบฯ

- ✓ คมนาคม
- ✓ พลังงาน
- ✓ อุตสาหกรรม
- ✓ ทรัพยากรน้ำ
- ✓ ผังเมือง
- ✓ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ✓ เขตพัฒนาพิเศษและเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- ✓ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

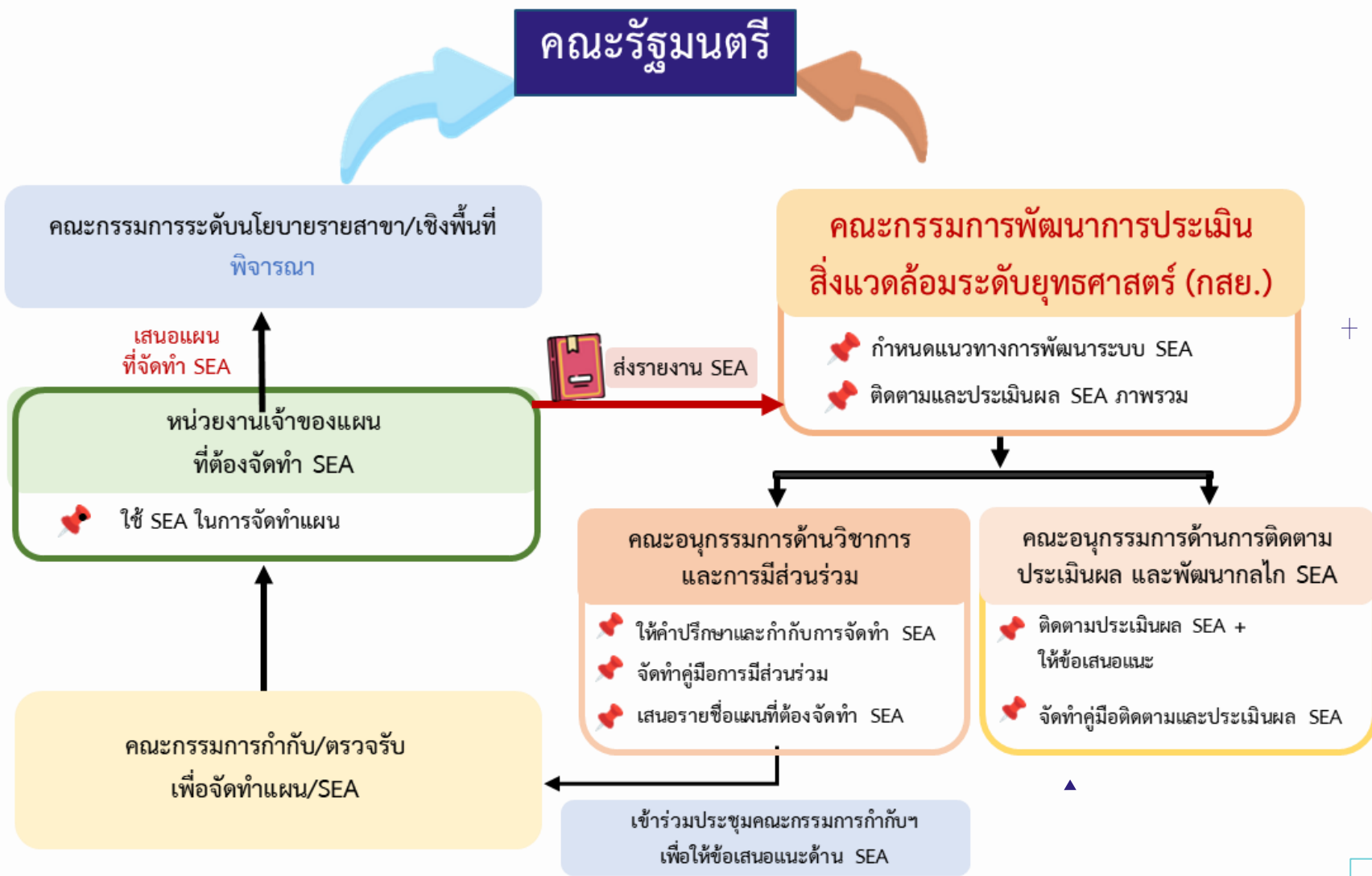
การขับเคลื่อนเชิงกฎหมาย

ข้อ 14 หมวด 2 ตาม (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกฯ กำหนดให้ กสย. ประกาศกำหนดรายชื่อแผนที่หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำ SEA ตามประเภทของแผน ดังนี้

- 1) คมนาคม
- 2) พลังงาน
- 3) อุตสาหกรรม
- 4) ทรัพยากรน้ำ
- 5) ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ
- 6) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- 7) ผังเมือง
- 8) เขตพัฒนาพิเศษและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

กลไกการขับเคลื่อน

การขับเคลื่อนงาน 2565

ศึกษาประเด็นความท้าทายในการจัดทำ SEA

สัมมนา #1 (50 คน)

คู่มือ SEA เชิงประยุกต์

คู่มือการติดตามและประเมินผลการจัดทำ SEA

ระดมความเห็น #2 (40คน)

การพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดทำ SEA

รายสาขา: แผนด้านทรัพยากรน้ำ

ระดมความเห็น #1 (40คน)

ระดมความเห็น #2 (40คน)

การประเมินผลกระทบการออกกฎ ระเบียบ กฎหมาย และแนวทางการขับเคลื่อนที่สอดคล้องกับบริบทไทย

ระดมความเห็น #1 (40คน)

ถ่ายทอดองค์ความรู้การนำคู่มือไปปฏิบัติ

ถ่ายทอดความรู้ #3 (40คน)

ครั้งที่ 1 บทบาทของภาคประชาชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของ SEA ภาคประชาสังคม/เอกชน (120 คน)

เชิงพื้นที่: แผนจัดการมรดกโลกทางธรรมชาติ

ระดมความเห็น #1 (40คน)

ระดมความเห็น #2 (40คน)

ออกแบบเครื่องมือเชื่อมโยงข้อมูล SEA

ครั้งที่ 2 ตัวชี้วัด/ การพัฒนาและประเมินทางเลือกหน่วยงานวางแผน (100 คน)

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการผลักดันการนำ SEA ไปใช้

สัมมนา #2 (50 คน)

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนงาน SEA ของประเทศ

ความเชื่อมโยงกระบวนการ SEA กับแผน

กระบวนการจัดทำแผนหรือแผนงาน

กระบวนการ SEA

1. การกลั่นกรองแผนที่ต้องจัดทำ SEA

2) การกำหนดทิศทางและเป้าหมายของแผน

- วิสัยทัศน์

- พันธกิจ

- ประเด็นยุทธศาสตร์

- เป้าประสงค์

- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

3) การกำหนดยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์

- กลยุทธ์ มาตรการ แผนงาน โครงการ

4) การกำหนดยุทธศาสตร์

2) การกำหนดขอบเขต

2.1) การวิเคราะห์ขอบเขตแผน ยุทธศาสตร์และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการระบุขอบเขตการจัดทำ SEA

2.3) การวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนา วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.4) การประเมินข้อมูลฐาน

2.5) การรายงานการกำหนดขอบเขต

3) การพัฒนาและการประเมินทางเลือก

3.1) การพัฒนาทางเลือก

3.2) การประเมินทางเลือก

4) การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน

5) การจัดทำรายงานการศึกษา SEA

เสนอต่อ คณะกรรมการระดับนโยบายหรือ คณะรัฐมนตรี

“แผน”

การนำแผนไปปฏิบัติ

การติดตามและประเมินผล

ที่มา: สศช.

การติดตามและประเมินผล
การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

วัตถุประสงค์

01 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำ SEA ของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ.

02 เพื่อนำ (ร่าง) คู่มือติดตามและประเมินผลการจัดทำ SEA ที่ได้จัดทำขึ้นสำหรับใช้ในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำ SEA ของหน่วยงานของรัฐ มารับฟังความคิดเห็น และข้อสังเกตจากผู้เข้าร่วมการประชุมระดมความคิดเห็นฯ เพื่อนำไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำ SEA ของคณะกรรมการพัฒนาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และคณะอนุกรรมการด้านการติดตามประเมินผล และพัฒนากลไกการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

การติดตามและประเมินผล การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

To be continue...

